

Regler för läkare som anlitas som sakkunniga och ger utlåtanden

Antagna av Finlands Läkarförbunds styrelse den 20 mars 2003

1. Läkare blir ofta ombudda att fungera som sakkunniga, skriva utlåtanden eller uttala sin åsikt om något. En uppdragsgivare som behöver experthjälp definierar själv den behövliga sakkunskapens nivå och kvalitet. Uppdragsgivaren kan vara en myndighet, en försäkringsinrättning, ett universitet eller en universitetsenhet, en patient eller någon annan person eller institution.
2. Uppdraget som sakkunnig är inte knutet till någon examen eller grad eller egentliga lärdomskriterier. Allmänt taget är en läkare sakkunnig i medicinska frågor och hälso- och sjukvårdsfrågor medan en specialist eller en läkare med särskild kompetens är sakkunnig inom sin specialitet eller sitt särskilda kompetensområde. Då sakkunnigbedömningen gäller vetenskap eller vetenskapliga meriter måste dock förutsättas att den som fungerar som sakkunnig innehar akademisk kompetens eller grad.
3. Då en läkare anlitas som sakkunnig måste läkaren själv överväga sin kompetens för uppdraget, eventuellt jäv och personliga omständigheter som kan påverka uppgiften. Ifall läkaren anser sig vara jävig eller sakna tillräcklig sakkunskap för uppgiften, skall han avböja uppdraget eller meddela uppdragsgivaren under vilka omständigheter han kan acceptera det.
4. Läkarförbundet har utfärdat särskilda direktiv för skrivning av läkarintyg. Ett läkarutlåtande skall innehålla uppgift om på vems begäran och för vilket syfte utlåtandet har skrivits. Ett utlåtande skall vara objektivt och begripligt. Utlåtanden som gäller enskilda patienter skall grundas på observationer och journalförda kliniska fynd samt anamnestiska uppgifter. Ett utlåtande kan kompletteras med hänvisningar till litteratur i det aktuella ämnet.
5. Läkare som anlitas som sakkunniga eller skriver utlåtanden skall iaktta läkarnas etiska regler och kollegialitetsregler samt andra tillämpliga regler och direktiv.
6. Ifall den behandlande läkaren är osäker på sin ståndpunkt eller anser att hans sakkunskap inte är tillräcklig för att skriva ett utlåtande, skall läkaren uppmuntra patienten att även be om ett utlåtande av någon annan sakkunnig. Ifall de uppgifter och observationer som behövs för ett utlåtande är otillräckliga, skall läkaren notera detta i utlåtandet. Då den behandlande läkaren som utlåtandegivare bedömer att patientens arbetsförmåga på grundval av sjukdom eller skada är permanent eller långvarig, skall läkaren anteckna sina observationer särskilt noggrant och beskriva grunderna för sitt avgörande.

7. Ifall den behandlande läkaren märker att hans utlåtande i något för patienten väsentligt avseende skiljer sig från någon annan läkares utlåtande, kan han med patientens samtycke kontakta kollegan och utreda skillnaderna i synsätt direkt med denne.

8. Som sakkunnig kan en läkare även bedöma sina yrkeskolleger, hälso- och sjukvårdsenheter och deras verksamhet såvida uppdragsgivaren har haft berättigad anledning att begära en sådan bedömning. Även i sådana fall skall läkaren iaktta god sed och kollegialitetsreglerna och minnas, att bedömande är något annat än kritik.